
Informaticarecht

Mw.prof.mr. J.E.J. Prins

Nationaal

Commissie Grondrechten in het digitale tijdperk
Op 24 mei presenteerde de Commissie Grondrechten in het digitale tijdperk haar eindrapport aan de Ministers De Vries, Korthals en Van Boxtel. Het rapport bevat voorstellen tot aanpassing van de artikelen 7, 10 en 13 Grondwet. Tevens bevat het rapport een voorstel tot de introductie van een nieuw grondrecht met betrekking tot het recht op toegang tot overheidsinformatie. Tenslotte stelt de Commissie enkele kleinere aanpassingen van andere grondrechten die door de informatiemaatschappij worden geraakt voor: www.minbzk.nl/gdt/artikelen/rapport_gdt_5-00.pdf.

Update Nota Wetgeving voor de elektronische snelweg

In mei 2000 bood de Minister van Justitie de Notitie 'Internationalisering en recht in de informatiemaatschappij' aan de Tweede Kamer aan (TK 1999-2000, 25 880, nr. 10). Belangrijkste doelstelling van de notitie is de Nederlandse inzet bij onderhandelingen over regulering van ICT nader te bepalen. De notitie bevat daartoe een set vuistregels. Aandacht is daarbij voor het adagium 'wat off-line geldt, dient ook on-line te gelden', co-regulering, technologie-onafhankelijke regulering, toepasselijk recht bij on-line overeenkom-

sten en dubbele strafbaarheid. Bij de notitie behoort een rechtsvergelijkend onderzoek naar opvattingen van diverse buitenlandse overheden over de voornoemde thema's: www.minjust.nl/c_actual/rapport/irinfony.pdf; www.minjust.nl/c_actual/rapport/overcrbi.pdf.

In het kort

Verder dient wat betreft de nationale ontwikkelingen te worden vermeld dat:

- de Eerste Kamer op 3 juli de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) vaststelde. De Wbp is de opvolger van de Wet persoonsregistraties (Wpr). De nieuwe wet treedt naar verwachting dit najaar in werking;
- Minister Van Boxtel op 19 mei de Nota 'Contract met de toekomst. Een visie op de elektronische relatie overheid-burger' aan de Tweede Kamer aanbod (TK 1999-2000, 26 387, nr. 8). Eerder – op 20 april 2000 – had hij reeds de Beleidslijn 'Naar optimale beschikbaarheid van overheidsinformatie' aan het Parlement doen toekomen (TK 1999-2000, 26 387, nr. 7). In deze laatste tekst gaat de Minister onder meer in op de relatie tot de Wet openbaarheid van bestuur en de diverse wetten op het terrein van het intellectuele eigendomsrecht. Ook geeft hij een standpunt over de toepasselijkheid van de Wob in een digitale omgeving.
- de Nota 'Kabel en consument: marktwerking en digitalisering' aan de Tweede Kamer werd aangeboden (TK 1999-2000, 27088, nr. 1).

Internationaal

Vanuit Europees niveau zijn over het afgelopen kwartaal redelijk wat activiteiten te melden. Op 4 mei werd de Richtlijn Elektronische Handel (Electronic Commerce) aangenomen, waarna vervolgens op 8 juni het Gemeenschappelijk Standpunt inzake de richtlijn auteursrecht in de informatiemaatschappij werd vastgesteld. Maar daarmee is volgens de Commissie het wetgevend kader voor de informatiemaatschappij nog niet voltooid. Zie: http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/media/electcomm. Nieuw was daarom het voorstel voor een richtlijn ter aanpassing van de regels betreffende BTW op bepaalde via elektronische middelen geleverde diensten. Ook diensten geleverd via abonnee TV, radio, pay-per-view radio en pay-per-view televisie vallen binnen het

bereik van de richtlijn. Eerder reeds was in OECD-verband een Resolutie over BTW in de informatiemaatschappij vastgesteld. De Europese Commissie wil met de genoemde richtlijn uitvoering geven aan deze Resolutie en zodoende een bepaalde uniformiteit bewerkstelligen in het belasten van e-commerce-diensten. Zie: http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/proposals/taxation/tax_prop.htm.

Nieuw zijn ook de drie op 12 juli 2000 door de Commissie gepresenteerde richtlijnvoorstellen:

- Proposed Directive concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the electronic communications sector – COM(2000) 385;
- Directive on universal service and users' rights relating tot electronic communication networks and services – COM(2000) 392;
- Directive on a common regulatory framework for electronic communications networks and services – COM(2000) 393.

De drie voorstellen omvatten een diversiteit aan onderwerpen: privacy en locatiegegevens, spamming, beslechting van grensoverschrijdende conflicten, universal service, etc.

Tenslotte is het de bedoeling dat de Commissie dit jaar nog met regels komt voor de kwestie van het toepasselijk recht en het bevoegd forum bij grensoverschrijdende consumentenconflicten, alsmede plannen lanceert in relatie tot (elektronische) ADR-technieken bij voor conflicten in verband elektronische consumenten-transacties.

Wat betreft de overige ontwikkelingen op internationaal niveau kunnen de volgende worden genoemd:

- op 27 april 2000 verscheen een ontwerp van het Verdrag Crime in Cyberspace van de Raad van Europa. Binnen dit verdrag worden diverse ICT-gerelateerde problemen op het terrein van het materiële en formele strafrecht geregeld. Zie: <http://conventions.coe.int/treaty/en/projects/cybercrime.htm>;
- de Lid-Staten van de Europese Unie keurden op 30 mei de Safe Harbour Principles goed. Met deze uitgangspunten is voorzien in nadere regels voor de bescherming van persoonsgegevens die worden uitgewisseld tussen de Unie en derde landen (zoals de VS);

http://europa.eu.int/comm/internal_market/en/media/dataprot/);

- het muziekbedrijf MP3.com verloor begin mei de rechtszaak die enkele grote platenmaatschappijen hadden aangespannen in verband met de activiteiten van het muziekbedrijf, namelijk het omzetten zonder toestemming van de rechthebbenden van muziekwerken in MP3 formaat en deze beschikbaar stellen op het Internet via My.MP3. www.riaa.org/PDF/MP3_Court_Ruling.pdf.

Literatuur

- Het jaarverslag over 1999 van de Registratiekamer (informatie: www.registratiekamer.nl);
- 'Klant in het web', rapport van de Registratiekamer over de omgang met persoonsgegevens door Internet Service Providers (informatie: www.registratiekamer.nl); zie ook de kritische reactie van het NLIP — de Vereniging van Nederlandse Internet Providers (<http://www.nlip.nl>);
- op de site van de campagne 'Nederland gaat digitaal' is informatie gepubliceerd over regulering van privacy, elektronische handel, auteursrecht en de elektronische handtekening: www.nederlandgaatdigitaal.nl;
- twee rapporten van de Europese Commissie uitgebracht in het kader van het Internet Action Plan voor een veiliger Internet. 'Self-labelling and Filtering' en een 'Review of European third-party filtering and rating software & services': www.incore.org/full.pdf; www.ispo.cec.be/iap/IDATEReport1.doc; www.ispo.cec.be/iap/IDATEReport2.doc;
- in de ITeR-reeks (uitgever Kluwer) verschenen publicaties over: de verdeling van frequenties uit het radiospectrum, de positie van de universiteitsbibliotheek onder het databankenrecht, een rechtsvergelijkende studie naar het bibliotheekprivilege in een digitale omgeving, infiltratie en pseudokoop op het Internet, versleutelde telecommunicatie en het nemo-teneturbeginsel, een rechtsvergelijkende studie naar elektronische handtekeningen, de exoneratieclausules van de branchevereniging FENIT en een internationale studie naar jurisprudentiedatabanken (zie: www.nwo.nl/iter).